

Số: 01/2026/QĐST-VDS

Lâm Đồng, ngày 13 tháng 01 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thùy Vinh

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Ngọc Quỳnh

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng tham gia phiên họp:
Bà Hồ Thị Thanh - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 01 năm 2026, tại Trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 254/2025/TLST-VDS ngày 14 tháng 10 năm 2025 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 160/2025/TB-VDS ngày 29 tháng 12 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị C, sinh năm 1955; Nơi cư trú: Số I T, Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng.

Người bị yêu cầu: Ông Hoàng Minh T, sinh năm: 1979; nơi cư trú: Số I T, Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng.

(Bà C có mặt tại phiên họp)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai, lời trình bày của bà Lê Thị C và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ thì nội dung việc dân sự như sau:

Bà Lê Thị C với ông Hoàng Minh T1 có con chung tên Hoàng Minh T, sinh năm: 1979. Ông Hoàng Minh T1 chết vào ngày 31/10/2022 theo giấy chứng tử số 79 ngày 31/10/2022 của Ủy ban nhân dân phường H, thành phố Đ nay là Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng.

Bà C xác định ông Hoàng Minh T từ khi sinh ra đến năm 3 tuổi mới biết nói nhưng nói cũng không rõ nên phải gửi vào trường K. Đến năm 15 tuổi nhà trường cho về do ông T bị thiếu năng trí tuệ nên không học chữ được, thần kinh không ổn định, thường xuyên mất ngủ, rất sợ sệt khi bị la mắng, tinh thần hay cáu gắt. Ông Hoàng Minh T cho hưởng trợ cấp ưu đãi do bị nhiễm chất độc hóa học theo Quyết định số 46 ngày 01/11/2013 Sở Lao động thương binh xã hội tỉnh L và giấy xác nhận

tình trạng dị dạng, dị tật của Trung Tâm y tế thành phố Đ cấp ngày 03/12/2008. Để thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến thừa kế tài sản đối với cháu Hoàng Minh T nên bà Lê Thị C làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố cháu Hoàng Minh T mất năng lực hành vi dân sự.

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến: Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo kết luận số 490/KL-VPYTW ngày 22/12/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B đã kết luận: “*Ông Hoàng Minh T bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*”

Do đó, đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị C về việc yêu cầu tuyên bố ông Hoàng Minh T mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng nhận định:

[1] Về tố tụng: Đây là việc dân sự về việc “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 - Lâm Đồng.

[2] Về nội dung:

Xét nội dung yêu cầu của bà Lê Thị C thì thấy rằng:

Bà Lê Thị C và ông Hoàng Minh T1 là bố mẹ ruột của ông Hoàng Minh T theo giấy khai sinh cấp ngày 16/4/1979. Hiện nay ông Hoàng Minh T1 đã chết vào ngày 31/10/2022 theo giấy chứng tử số 79 ngày 31/10/2022 của Ủy ban nhân dân phường H, thành phố Đ nay là Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng. Ông Hoàng Minh T hiện nay không có vợ con. Như vậy, bà Lê Thị C là mẹ ruột của ông Hoàng Minh T nên bà C có quyền làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Minh T mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 490/KL-VPYTW ngày 22/12/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B đã kết luận: “*Ông Hoàng Minh T bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*”. Do đó, yêu cầu của bà Lê Thị C là có căn cứ chấp nhận.

[3] Về lệ phí: bà Lê Thị C phải chịu lệ phí tòa án. Tuy nhiên hiện nay ông T là con đã thành niên mất năng lực hành vi dân sự và bà C cũng đã trên 60 tuổi là người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật Người cao tuổi số 39/2009/QH12 nên căn cứ điểm b, đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; miễn miễn toàn bộ án phí Dân sự sơ thẩm cho bà Lê Thị C.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 2 Điều 146, khoản 1 Điều 149, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 371, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ các Điều 22, 47 và Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị C. Tuyên bố Ông Hoàng Minh T, sinh năm: 1979; nơi cư trú: Số I T, Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí Tòa án: bà Lê Thị C phải chịu lệ phí tòa án. Tuy nhiên hiện nay ông T là con đã thành niên mất năng lực hành vi dân sự và bà C cũng đã trên 60 tuổi là người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật Người cao tuổi số 39/2009/QH12 nên căn cứ điểm b, đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; miễn miễn toàn bộ án phí Dân sự sơ thẩm cho bà Lê Thị C. Hoàn trả cho bà Lê Thị C số tiền 600.000 đồng (sáu trăm ngàn đồng) bà C đã tạm nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí số 0005063 ngày 14 tháng 10 năm 2025 của Cơ quan thi hành án dân sự Lâm Đồng.

Bà Lê Thị C có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- VKSND khu vực 1 – Lâm Đồng;
- Phòng THADS khu vực 1 – Lâm Đồng;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Nguyễn Thùy Vinh

**Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam
Độc Lập – Tự do – Hạnh Phúc**

BÁO ÁN

Kính gửi: Lãnh đạo Tòa án nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thùy V

Ngày 13 tháng 01 năm 2026, tại Trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 254/2025/TLST-VDS ngày 14 tháng 10 năm 2025 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 160/2025/TB-VDS ngày 29 tháng 12 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị C, sinh năm 1955; Nơi cư trú: Số I T, Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng.

Người bị yêu cầu: Ông Hoàng Minh T, sinh năm: 1979; nơi cư trú: Số I T, Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng.

Hướng đề xuất giải quyết của Thẩm phán:

[1] Về tố tụng: Đây là việc dân sự về việc “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 - Lâm Đồng.

[2] Về nội dung:

Xét nội dung yêu cầu của bà Lê Thị C thì thấy rằng:

Bà Lê Thị C và ông Hoàng Minh T1 là bố mẹ ruột của ông Hoàng Minh T theo giấy khai sinh cấp ngày 16/4/1979. Hiện nay ông Hoàng Minh T1 đã chết vào ngày 31/10/2022 theo giấy chứng tử số 79 ngày 31/10/2022 của UBND phường H nay là Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng. Như vậy, bà Lê Thị C là mẹ ruột của ông Hoàng Minh T nên bà C có quyền làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Minh T mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 490/KL-VPYTW ngày 22/12/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B đã kết luận: “*Ông Hoàng Minh T bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*”. Do đó, yêu cầu của bà Lê Thị C là có căn cứ chấp nhận.

Ông Hoàng Minh T có bố là Hoàng Minh T1 đã chết vào năm 2022; mẹ là Lê Thị C, không có vợ con do đó cần xác định bà Lê Thị C là người giám hộ đương nhiên cho ông Hoàng Minh T là có căn cứ theo khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015.

[3] Về lệ phí: bà Lê Thị C phải chịu lệ phí tòa án. Tuy nhiên hiện nay ông T là con đã thành niên mất năng lực hành vi dân sự và bà C cũng đã trên 60 tuổi là người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật Người cao tuổi số 39/2009/QH12 nên căn cứ

điểm b, đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; miễn miễn toàn bộ án phí Dân sự sơ thẩm cho bà Lê Thị C.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 2 Điều 146, khoản 1 Điều 149, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 371, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ các Điều 22, 47 và Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị C. Tuyên bố Ông Hoàng Minh T, sinh năm: 1979; nơi cư trú: Số I T, Phường L - Đ, tỉnh Lâm Đồng mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Lê Thị C là người giám hộ đương nhiên của ông Hoàng Minh T. Bà C thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật cho đến khi có sự thay đổi khác.

2. Về lệ phí Tòa án: bà Lê Thị C phải chịu lệ phí tòa án. Tuy nhiên hiện nay ông T là con đã thành niên mất năng lực hành vi dân sự và bà C cũng đã trên 60 tuổi là người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật Người cao tuổi số 39/2009/QH12 nên căn cứ điểm b, đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; miễn miễn toàn bộ án phí Dân sự sơ thẩm cho bà Lê Thị C. **Hoàn trả cho bà Lê Thị C số tiền 600.000 đồng bà C đã tạm nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí số 0005063 ngày 14 tháng 10 năm 2025 của Cơ quan thi hành án dân sự Lâm Đồng.**

Bà Lê Thị C có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Lâm Đồng có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người báo án